

_____ Telling van dakloosheid en thuisloosheid

FAQ voor de vragenlijst bestemd voor maatschappelijk werkers

Contactpersoon voor de editie 2024:

Adèle Pierre – Adviseur telling Bruss'help

adele.pierre@bruss'help.org

0472249312

Inhoudstafel

Deze FAQ.....	3
Deel I: Inleiding tot de vragenlijst en ethisch kader	3
INFORMATIE AAN HET DOELPUBLIEK EN TOESTEMMING	4
Deel II: Voor wie een vragenlijst invullen?	5
Deel III: De geldigheid van de vragenlijst.....	10
Deel IV: De vragenlijst.....	11
ANONIEME ID.....	11
SOCIO-DEMOGRAFISCHE KENMERKEN.....	12
KINDEREN.....	13
INKOMSTEN.....	14
LEEFTRAJECTEN	14
Deel V: De ETHOS-categorieën	15
Deel VI: Overig.....	17

Deze FAQ

Dit FAQ-document heeft tot doel de maatschappelijk werkers te ondersteunen die vragenlijsten zullen invullen voor het publiek dat zij begeleiden. Het is opgesteld op basis van de vragen die door partners uit de sector werden gesteld in de weken voorafgaand aan de telling, evenals op basis van het FAQ-document dat aan de maatschappelijk werkers in Vlaanderen en Wallonië werd verstrekt in het kader van de tellingen in hun gemeenten.

Deel I: Inleiding tot de vragenlijst en ethisch kader

In het kader van de opdrachten die de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie haar heeft toevertrouwd, organiseert Bruss'Help op **6 november 2024** de **8ste telling van dak- en thuislozen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest**. Het doel van dit grootschalige onderzoek is om realistische cijfers te kunnen verschaffen, op basis waarvan politieke antwoorden op dakloosheid en preciaire huisvesting kunnen worden geformuleerd.

Voor deze 8ste editie stemt **Bruss'Help haar methode** af op die van andere Belgische steden en zal zij daarom gebruikmaken van een **vragenlijst**. Deze vragenlijst stelt ons in staat om de trajecten en profielen van de betrokken personen **zichtbaar te maken**. Bovendien zal de harmonisatie van de methoden een betere vergelijkbaarheid tussen de tellingen in België mogelijk maken.

Deze vragenlijst is ontwikkeld in samenwerking met een begeleidingscomité, bestaande uit actoren uit de Brusselse sector en onderzoekers die vertrouwd zijn met de telling van dak- en thuislozen.

Ter herinnering: alle via deze vragenlijst verzamelde gegevens worden **geanonimiseerd** en zullen uitsluitend voor wetenschappelijke doeleinden worden gebruikt in het kader van de telling van dak- en thuislozen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Daarnaast garanderen de onderzoekers van Bruss'Help te allen tijde de **vertrouwelijkheid van de verzamelde** gegevens en verbinden zij zich ertoe de geldende wetgeving inzake **privacybescherming en persoonsgegevens na te leven**.

INFORMATIE AAN HET DOELPUBLIEK EN TOESTEMMING

Maatschappelijk werkers hoeven geen expliciete en formele toestemming van de gebruikers te hebben om de vragenlijsten in te vullen, en de vragenlijsten hoeven niet per se samen met de betrokkene te worden ingevuld. Als een persoon echter weigert dat er een vragenlijst voor hem of haar wordt ingevuld, kan hij of zij dit kenbaar maken aan de dienst(en) waarmee hij of zij in contact staat. In dat geval zal er door deze dienst(en) geen vragenlijst worden ingevuld voor de persoon die zijn of haar weigering heeft aangegeven.

Deze aanpak legt de nadruk op communicatie met het doelpubliek, met name door middel van posters die het project verduidelijken en die ter beschikking worden gesteld van de maatschappelijk werkers. Het idee is om de gebruikers te informeren over het opkomende project en hen het belang uit te leggen van het verzamelen van dergelijke informatie. Op dit niveau zijn de maatschappelijk werkers het best geplaatst om de gebruikers bij het project te betrekken, omdat zij hen het beste kennen.

Wij nodigen u uit om de nadruk te leggen op het doel van dit onderzoek: het zichtbaar maken van de verscheidenheid aan trajecten, doelgroepen en problemen waarmee mensen worden geconfronteerd. Deze cijfers zullen helpen om aan te geven wat er – structureel – kan worden verbeterd, zowel op het gebied van preventie als van actie in de sector, om dakloosheid in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te bestrijden.

Desalniettemin mag de relatie tussen de maatschappelijk werker en de gebruiker niet in gevaar komen door de uitvoering van het project en dus door het invullen van een vragenlijst. Met andere woorden, als u denkt dat de relatie met de gebruiker verstoord kan worden door het invullen van een vragenlijst, is het beter om geen vragenlijst in te vullen.

De tellingen buiten Brussel hebben bovendien aangetoond dat de gebruikers over het algemeen ontvankelijk zijn voor het project en dat de communicatie door de maatschappelijk werkers ervoor heeft gezorgd dat er algemene steun was voor het project en dat betrouwbare en volledige informatie werd verzameld.

***N.B.** : Als iemand weigert dat er een vragenlijst over hem of haar wordt ingevuld, dient u geen blanco vragenlijst in te vullen en ons hiervan niet op de hoogte te stellen. Dit zou namelijk een vorm van het invullen van een vragenlijst zijn, en dus in strijd zijn met de wil van de persoon.*

Deel II: Voor wie een vragenlijst invullen?

De telling van daklozen of thuislozen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreft elke persoon die zich tussen 6 en 7 november in een (niet-)woonsituatie bevindt. De situaties moeten overeenkomen met de ETHOS Light-categorieën, ontwikkeld door de FEANTSA, om dakloosheid en slechte huisvesting te definiëren.

Hier is een samenvatting van de categorieën:

- **ETHOS 1** : Personen die in de openbare ruimte leven (bijv. straat, metrostations, station).
- **ETHOS 2** : Personen die de nacht doorbrengen in een nood- of crisisonderkomen.
- **ETHOS 3** : Personen gehuisvest in opvangcentra of soortgelijke structuren (bijv. opvanghuizen, centra voor vrouwen die slachtoffer zijn van geweld, doorgangswoningen).
- **ETHOS 4** : Personen die in een instelling verblijven (bijv. psychiatrisch ziekenhuis, gevangenis, ontwenningssklinik). Personen in een instelling worden geteld als ze de instelling vóór 9 december moeten verlaten zonder huisvestingsoplossing of als ze langer blijven dan gepland vanwege een gebrek aan huisvesting.
- **ETHOS 5** : Personen die in een onconventionele woning wonen (bijv. kraakpand, onderhandelde bezetting, kampement).
- **ETHOS 6** : Personen die bij derden verblijven vanwege een gebrek aan woning.
- **ETHOS 7** : Personen die in een conventionele woning wonen, maar met uitzetting bedreigd worden. Dit zijn mensen die hun woning binnen een maand na de dag van de telling moeten verlaten.

Vraag : Ik werk in een opvanghuis en volg nog steeds mensen op die eerder in het opvanghuis hebben verbleven. Moet ik voor hen een vragenlijst invullen?

Dat hangt af van de (niet-)woonsituatie van de persoon. Als die persoon in een duurzame woning zit, nee. Als die persoon zich in een situatie bevindt die overeenkomt met een van de ETHOS-categorieën, ja.

Vraag : Voor hoeveel mensen moeten we vragenlijsten invullen? Alleen voor de mensen die we de 3 weken voorafgaand aan de telling hebben ontmoet of voor al onze cliënten?

De vragenlijst moet worden ingevuld voor alle personen die aan de criteria van de telling voldoen, ongeacht de datum waarop ze zijn ontmoet. Het is dus belangrijk om een vragenlijst in te vullen voor alle cliënten die zich in een situatie bevinden die overeenkomt met de ETHOS-categorieën, of u hen nu recent hebt ontmoet of niet. Dit geldt ook voor personen die u de afgelopen drie weken niet hebt gezien, maar waarvan u zeker bent van hun woonsituatie (bijvoorbeeld als de persoon in een opvanghuis verblijft).

Vraag : Kunnen personen die tussen 7 november en 27 november contact opnemen met de dienst, worden meegerekend?

Ja, als hun woonsituatie in de nacht van 6 op 7 november bekend is. Enkele dagen na 7 november kunt u vragen waar de persoon heeft geslapen, maar houd er rekening mee dat hoe meer tijd er verstrijkt, hoe moeilijker het wordt om zich dat te herinneren.

Vraag : Een dienst die huisbezoeken aflegt, ontdekt dat de persoon die ze opvolgen iemand onderdak biedt. Kunnen ze een vragenlijst invullen voor die tweede persoon?

Als dat mogelijk is, ja, en vermeld deze bijzonderheid in de opmerking (laatste vraag). Het anonieme ID van die tweede persoon stelt ons in staat te zien of een andere dienst mogelijk een vragenlijst heeft ingevuld met meer complete informatie.

Vraag : We vangen soms mensen op voor één nacht tijdens penitentiaire verloven (mensen die dus in de gevangenis zitten). Als we een persoon opvangen van 6/11 tot 7/11, moeten we die dan opnemen in de telling?

Als de vrijlating gepland is na 6 december, nee. Het betreft dan een voortzetting van het verblijf in de gevangenis met voorbereiding op de vrijlating. De personen worden op dat moment nog steeds als gedetineerd beschouwd en vallen dus niet onder de voorwaarden voor de telling.

Als de vrijlating gepland is vóór 6 december en er geen duurzame huisvestingsoplossing is gevonden, ja. Vermeld in dat geval deze bijzonderheid in de laatste vraag van de vragenlijst.

Vraag : We hebben in de situaties die we opvolgen een vader met twee kinderen die hun woning op 31/12 zullen verliezen. Moeten deze personen worden opgenomen in de telling?

Nee, deze vader hoeft niet te worden opgenomen in de telling. Een vragenlijst wordt alleen ingevuld voor personen in een woning onder dreiging van uitzetting die hun woning uiterlijk op 6 december moeten verlaten. In dit geval voldoet de persoon dus niet aan de voorwaarden voor opname in de telling.

Vraag : Als iemand, die al twee jaar op straat leeft, in een ontwenningkliniek (instelling) verblijft, maar niet weet wanneer hij/zij zal vertrekken, wordt hij/zij dan opgenomen in de telling?

Nee, want hij/zij valt niet onder een van de twee voorwaarden voor mensen die in een instelling worden geteld (verblijf langer dan gepland OF moet vertrekken vóór 6 december).

Vraag : Als iemand, die normaal op straat of bij vrienden slaapt, in een dronkemanscel verblijft in de nacht van 6 op 7 november, in welke categorie valt die persoon?

Het is mogelijk om de optie "anders" aan te kruisen en de situatie te verduidelijken. Bij twijfel kunt u altijd beter een opmerking toevoegen.

Vraag : Een minderjarige is al enkele weken weggelopen, wordt hij/zij beschouwd als een niet-begeleide minderjarige en kan hij/zij dan worden geteld?

Het is mogelijk om de optie "anders" aan te kruisen en de situatie te verduidelijken. Bij twijfel kunt u altijd beter een opmerking toevoegen.

Vraag : Moeten we een vragenlijst invullen voor mensen die tijdelijk in een hotel verblijven, en onder welke ETHOS-categorie vallen zij?

Ja, u moet een vragenlijst invullen voor mensen die in een hotel verblijven, omdat zij worden beschouwd als in een precare woonsituatie. Ze vallen onder de ETHOS-categorie 2: personen die de nacht doorbrengen in een nood- of crisisonderkomen. Dit omvat situaties waarin iemand tijdelijk in een hotel verblijft vanwege het ontbreken van een stabiele huisvestingsoplossing.

Vraag: Moet er een vragenlijst worden ingevuld voor personen die bij het OCMW zijn ingeschreven met een referentieadres?

Een vragenlijst moet worden ingevuld voor personen die bij het OCMW zijn ingeschreven met een referentieadres als zij zich in een preciaire woonsituatie bevinden. Het is dus belangrijk om de juiste ETHOS-categorie te controleren voordat de vragenlijst wordt ingevuld. Inschrijving met een referentieadres wijst vaak, maar niet altijd, op een gebrek aan stabiele huisvesting, wat hun opname in de telling kan rechtvaardigen.

Vraag: Moet er een vragenlijst worden ingevuld voor personen die dringende medische hulp (DMH) van het OCMW ontvangen?

Een vragenlijst moet worden ingevuld voor personen die dringende medische hulp (DMH) van het OCMW ontvangen, maar alleen als zij zich ook in een preciaire woonsituatie of dakloosheid bevinden. Ze worden ingedeeld in de overeenkomstige ETHOS-categorie, afhankelijk van hun woonsituatie. Het ontvangen van alleen DMH is niet voldoende om opgenomen te worden in de telling; ze moeten ook voldoen aan de criteria voor dakloosheid of preciaire huisvesting.

Vraag: Moet er een vragenlijst worden ingevuld voor personen die een woning huren in co-housing omdat ze geen individuele woning konden vinden (niet-gekozen co-housing)?

Nee, er hoeft geen vragenlijst te worden ingevuld voor personen die in co-housing wonen, zelfs als deze vorm van samenwonen niet hun bewuste keuze was. In Brussel wordt co-housing beschouwd als stabiele huisvesting en valt het niet onder de ETHOS-categorieën die betrekking hebben op dakloosheid of preciaire huisvesting.

Vraag: Moet er een vragenlijst worden ingevuld voor personen die deelnemen aan het Housing First-programma?

Nee, er hoeft geen vragenlijst te worden ingevuld voor personen die deelnemen aan het Housing First-programma, mits zij in stabiele huisvesting wonen, omdat zij niet worden beschouwd als dakloos of in een preciaire woonsituatie. Het Housing First-programma wordt meegenomen als aanvullende informatie in de telling, maar rechtvaardigt op zichzelf geen opname in de ETHOS-categorieën.

Vraag: Moet er een vragenlijst worden ingevuld voor personen die in een ongeschikte of overbevolkte woning wonen?

Nee, een vragenlijst hoeft niet te worden ingevuld enkel vanwege een ongeschikte of overbevolkte woonsituatie, omdat deze situaties niet direct vallen onder de ETHOS-categorieën met betrekking tot dakloosheid of preciaire huisvesting. Echter, als deze personen ook met uitzetting worden bedreigd of zich in een preciaire woonsituatie bevinden volgens de ETHOS-criteria, kunnen ze worden opgenomen in de telling.

Vraag: Hoe tellen we kinderen die, vanwege co-ouderschap, zonder huisvesting zijn wanneer ze bij een van de ouders verblijven?

Kinderen in co-ouderschap worden geteld op basis van hun woonsituatie in de nacht van de telling. Als het kind op de dag van de telling bij de ouder zonder huisvesting is, moet een vragenlijst voor het kind worden ingevuld, via de vragenlijst van de ouder. Er wordt geen vragenlijst ingevuld voor minderjarige kinderen die vergezeld zijn. Als het kind bij de ouder met stabiele huisvesting is, wordt het niet opgenomen in de telling. De woonsituatie wordt dus beoordeeld op basis van de specifieke datum van de telling.

Vraag: Sommige mensen vallen onder de bevoegdheid van een OCMW terwijl ze zich op het grondgebied van een andere gemeente bevinden. Wie vult de vragenlijst in?

In dit geval kunnen beide OCMW's de vragenlijst invullen. Het OCMW dat de persoon volgt (administratieve bevoegdheid) en het OCMW van de gemeente waar de persoon zich fysiek bevindt (grondgebied) kunnen samenwerken om ervoor te zorgen dat de persoon correct wordt opgenomen in de telling.

Vraag: Moeten instellingen een vragenlijst invullen voor personen op hun wachtlijst?

Nee, instellingen hoeven geen vragenlijst in te vullen voor personen op hun wachtlijst. De telling heeft alleen betrekking op personen die momenteel gehuisvest zijn of dakloos zijn, en niet op degenen die wachten op een plek in een instelling.

Deel III: De geldigheid van de vragenlijst

Vraag: Als sommige vragen onbeantwoord blijven, is de vragenlijst dan nog geldig?

Ja. Het doel is uiteraard om de vragenlijst zo volledig mogelijk in te vullen om de meest betrouwbare schattingen te verkrijgen. Voor sommige mensen is het echter moeilijk om toegang te krijgen tot bepaalde informatie. In dat geval moet de optie "onbekend" worden geselecteerd.

Vraag: Ik ben bang dat sommige vragen als indringend kunnen worden ervaren door de persoon aan wie ik ze stel. Wat moet ik doen?

Als het ongemakkelijk lijkt om een vraag te stellen aan een persoon waarvoor je een vragenlijst invult en je het antwoord niet weet, dan vul je "onbekend" in. Voor elke vraag is er de mogelijkheid om "onbekend" te antwoorden. De relatie die je hebt met de personen binnen je werkcontext is belangrijker dan de vragenlijst. Bovendien blijft de vragenlijst geldig, zelfs als niet alle vragen zijn beantwoord.

Vraag: Hoe zorgt u ervoor dat er geen meerdere vragenlijsten voor dezelfde persoon worden ingevuld?

Om dubbele tellingen te voorkomen, wordt er een **anonieme ID** gebruikt. Deze ID bestaat uit de eerste letter van de voornaam en de eerste en laatste letter van de achternaam. Deze informatie wordt vervolgens gekoppeld aan andere gegevens zoals leeftijd en geslacht. Na het verwijderen van de dubbele tellingen, wordt de ID verwijderd om de anonimiteit van de personen te waarborgen.

Deel IV: De vragenlijst

ANONIEME ID

De anonieme ID, bijnamen en schuilnamen

Vraag: Hoe moet ik te werk gaan en de vragenlijst invullen als de getelde persoon zich voorstelt met een bijnaam?

In de daarvoor bestemde vakken moet je normaal gesproken de eerste letter van de voornaam en de eerste en laatste letter van de achternaam invullen. Dit helpt om dubbele tellingen tussen verschillende instellingen te voorkomen.

Als je van de persoon alleen de bijnaam of schuilnaam kent, is het belangrijk om dit te vermelden. In dat geval kun je het cijfer "1" voor elke ingevoerde initiaal zetten.

Voorbeeld: de persoon stelt zich voor als Arnold Dumont, dan moet je invullen: 1A 1D 1T.

Als de bijnaam/schuilnaam uit slechts één woord bestaat, moeten de initialen worden ingevoerd alsof het een achternaam is.

Voorbeeld: de persoon stelt zich voor als Ulysse, dan vul je in: 1 1U 1E.

Als het onmogelijk is om de initialen van de persoon te weten (en dus een anonieme ID te maken), wordt aanbevolen om 0 0 0 in te voeren in het veld voor de anonieme ID en extra informatie in de laatste vraag op te nemen. Dit stelt onderzoekers in staat om mogelijke dubbele tellingen te vergelijken en te controleren of de persoon niet door een andere instantie is geteld (bijvoorbeeld vermelden dat de persoon bekend is bij de diensten, dat hij of zij twee honden heeft en geen Frans spreekt).

Een vragenlijst zonder geldige anonieme ID is echter niet bruikbaar voor onderzoek en kan daarom niet worden opgenomen in de analyse. Dit is dus cruciale informatie om te verkrijgen.

SOCIO-DEMOGRAFISCHE KENMERKEN

Het geslacht

Vraag: Het OCMW identificeert een persoon als man omdat hij administratief als "man" is geregistreerd. Maar de hulpverlener weet dat het geboortegeslacht van de persoon niet overeenkomt met het geslacht waarmee ze zich identificeert, in dit geval vrouw. Hoe moet dit worden verwerkt? Wat wordt in aanmerking genomen?

Als de vragenlijst samen met de begunstigde wordt ingevuld, noteer je het geslacht dat door de begunstigde is aangegeven. Als de vragenlijst zonder de begunstigde wordt ingevuld, noteer je het geslacht dat volgens de hulpverlener het meest passend lijkt (in de meeste gevallen het administratief geregistreerde geslacht).

In dit specifieke geval, als de hulpverlener de vragenlijst alleen invult, maar weet dat de persoon "vrouw" zou hebben gezegd als ze aanwezig was geweest, dan geeft de hulpverlener "vrouw" aan (de voorkeur gaat uit naar de verklaring van de persoon zelf). Het is ook belangrijk om deze bijzonderheden in de laatste vraag te vermelden, zodat de juiste keuze kan worden gemaakt bij dubbele tellingen.

De leeftijd

Vraag: Worden minderjarigen geteld?

Minderjarigen kunnen worden geteld als ze niet vergezeld zijn.

Ter herinnering: in een huishouden worden alle volwassenen (18 jaar en ouder) geteld, maar niet de minderjarigen. Bijvoorbeeld: voor een stel met een zoon van 19 jaar en een dochter van 17 jaar, vul je een vragenlijst in voor de vader, een voor de moeder en een voor de zoon. Er wordt geen vragenlijst ingevuld voor de dochter.

Vraag: Hoe moeten niet-begeleide minderjarige vreemdelingen (NBMV) worden geregistreerd?

NBMV worden per definitie (en in de praktijk) als alleenstaand beschouwd. Ze vallen daarom in de categorie jongeren die alleen wonen.

Als een NBMV ouder is van een kind, wordt dat kind niet beschouwd als een NBMV. Er moet dan alleen een vragenlijst worden ingevuld voor de ouder. Deze situatie kan worden gespecificeerd in de laatste vraag van de vragenlijst.

Het geboorteland en de nationaliteit

Vraag: Wordt de Palestijnse nationaliteit erkend of moet men "staatloos" aankruisen?

De Palestijnse nationaliteit wordt in dit onderzoek als een zelfstandige nationaliteit beschouwd en staat daarom in de lijst met keuzemogelijkheden voor deze vraag.

Vraag: Wat moet er worden ingevuld in het geval van een dubbele nationaliteit?

Als de persoon zowel de Belgische nationaliteit als een andere nationaliteit heeft, vul je "Belg" in. Als de persoon een Europese nationaliteit (behalve Belgisch) en een niet-Europese nationaliteit heeft, vul je de Europese nationaliteit in.

Als de persoon een niet-Europese en een andere niet-Europese nationaliteit heeft, kan de hulpverlener naar eigen inzicht de nationaliteit kiezen die het meest relevant lijkt (of de begunstigde kan dit aangeven als de vragenlijst samen wordt ingevuld). Hetzelfde geldt als de persoon twee Europese nationaliteiten heeft.

KINDEREN

Vraag: Als een vrouw zwanger is, moet je dan invullen dat ze een kind heeft?

Nee, alleen de vrouw wordt in dat geval geteld.

Vraag: Hoe vul je de vragenlijst in voor een gezin met meerderjarige kinderen?

Voor een gezin met meerderjarige kinderen moet voor elke volwassene, inclusief de meerderjarige kinderen, een aparte vragenlijst worden ingevuld. Elk volwassen lid van het gezin wordt individueel geteld. Als de kinderen minderjarig zijn, wordt slechts één vragenlijst ingevuld voor de ouder of voogd, tenzij de minderjarige kinderen alleenstaand zijn (zonder ouder of voogd).

INKOMSTEN

Soort inkomen

Vraag: Een jaar geleden heeft een persoon een dossier geopend bij mijn dienst. Destijds ontving hij of zij een uitkering van de mutualiteit. Maar ik ben niet zeker of dit inkomen is veranderd.

Als het mogelijk is, is de beste oplossing om de persoon zelf te vragen. Maar dit hangt af van de relatie die je met deze persoon hebt en de mogelijkheid om deze vraag te stellen. Als je ervan overtuigd bent dat de persoon nog steeds hetzelfde inkomen ontvangt, kun je dit aankruisen. Bij twijfel kun je beter geen onjuiste informatie doorgeven.

Vraag: Een gedetineerde ontvangt 50€ sociale steun. Onder welk soort inkomen moet ik dit vermelden?

Dit moet worden aangegeven onder de optie "Anders", met een toelichting over wat het precies betreft.

LEEFTRAJECTEN

Oorzaak van het verlies van een woning

Vraag: Wanneer begint de "teller"? Vanaf wanneer wordt het verlies van een stabiele woning in aanmerking genomen voor DPI's die nooit een woning in België hebben gehad?

De "teller" begint zodra de persoon zonder stabiele huisvestingsoplossing komt te zitten. Voor DPI's die nooit een stabiele woning in België hebben gehad, wordt de periode van woningnood of dakloosheid vanaf hun aankomst in België geteld, vanaf het moment dat ze zonder passende huisvesting zijn.

Deel V: De ETHOS-categorieën

Vraag: Welke situaties vallen onder categorie 6 "bij iemand anders inwonen"?

Een student die, na het afronden van zijn of haar studie, tijdelijk terug bij de ouders gaat wonen om werk of huisvesting te zoeken, wordt niet meegeteld.

Enkele voorbeelden van situaties die wel onder deze categorie vallen:

- Een vrouw die slachtoffer is van huiselijk geweld en tijdelijk bij een familielid of vriend(in) verblijft.
- Iemand die uit zijn of haar woning is gezet en na een periode op straat tijdelijk bij een vriend(in) verblijft.
- Iemand die bij een kennis verblijft onder een overeenkomst die de integriteit van de persoon kan schaden (bijvoorbeeld onderdak in ruil voor seksuele handelingen). De hulpverlener kan deze situaties verduidelijken in de laatste vraag van de vragenlijst.

Vraag: Om een instelling te verlaten, moet er aan de huisvestingsvoorwaarden worden voldaan. Maar naar familie gaan wordt als huisvesting beschouwd. Moet ik in de telling een persoon in deze situatie opnemen?

Verblijven bij vrienden of familie wegens gebrek aan huisvestingsoplossingen wordt in dit onderzoek beschouwd als een vorm van dakloosheid of ontoereikende huisvesting. In dit geval moet onderscheid worden gemaakt tussen mensen die naar hun familie terugkeren omdat ze geen andere huisvestingsoplossing hebben op dat moment (er moet een vragenlijst worden ingevuld) en degenen die terugkeren naar hun familie omdat dat de manier is waarop ze nu leven (er wordt geen vragenlijst ingevuld).

Vraag: Welke centra vallen onder ETHOS-categorie 2 "nood- en crisisopvang", aangezien de verblijfsduur in sommige centra tot drie maanden kan oplopen?

De centra die onder **ETHOS 2** vallen, bieden tijdelijke huisvesting als reactie op een noodsituatie of crisis. Zelfs als de verblijfsduur soms tot drie maanden kan duren, worden deze centra beschouwd als noodopvang zolang ze geen stabiele langetermijnhuisvesting bieden. Dit omvat onder meer nachtopvang, noodopvangcentra en crisisopvangstructuren. De verblijfsduur verandert niets aan hun classificatie in ETHOS 2 zolang het geen permanente huisvesting betreft.

Vraag: Wat is de definitie van "tijdelijk" in ETHOS-categorie 6?

Er is geen specifieke definitie van "tijdelijk" in ETHOS-categorie 6. De situatie wordt geval per geval beoordeeld, afhankelijk van het ontbreken van een stabiele huisvestingsoplossing. Als iemand hulp zoekt bij het OCMW, is dat vaak een indicatie van kwetsbaarheid, wat rechtvaardigt dat de persoon wordt opgenomen in de criteria van ETHOS-categorie 6, die betrekking heeft op mensen die bij anderen inwonen wegens gebrek aan huisvesting.

Gezien de opvangcrisis zijn er veel DPI's (Asielzoekers) in noodopvangcentra. Wat is het verschil tussen noodopvangcentra (ETHOS 1) die deze migranten opvangen en opvangcentra voor migranten in een instelling (ETHOS 4)?

Het belangrijkste verschil zit in de aard en het beheer van de voorzieningen:

- **ETHOS 1 : Noodopvangcentra**

Deze centra bieden tijdelijke opvang aan daklozen, inclusief DPI's zonder huisvestingsoplossing of afgewezen asielzoekers. Ze voorzien in onmiddellijke behoeften in noodsituaties of crises.

Deze opvang is meestal van korte duur en biedt geen langdurige huisvestingsoplossing.

- **ETHOS 4 : Opvangcentra in een instelling**

Deze centra, beheerd door overheidsinstellingen zoals Fedasil, bieden gestructureerde opvang in het kader van het officiële opvangsysteem voor asielzoekers in België. Het verblijf is meestal langer, in afwachting van de afwikkeling van de asielprocedure. Er worden geen personen geteld die in deze centra verblijven (de cijfers worden echter opgenomen in de aanvullende gegevens van het tellingrapport), maar wel personen die de instelling verlaten zonder huisvestingsoplossing of hun verblijf verlengen wegens het ontbreken van stabiele huisvesting.

Vraag: In welke ETHOS-categorie vallen doorgangswoningen?

Doorgangswoningen worden geclassificeerd in **ETHOS-categorie 3**. Deze categorie omvat mensen die in opvanghuizen of vergelijkbare voorzieningen wonen, zoals opvanghuizen voor vrouwen die slachtoffer zijn van geweld en doorgangswoningen.

Deel VI: Overig

Vraag: Hoe lang duurt het invullen van een vragenlijst?

Het invullen van een vragenlijst duurt gemiddeld 15 minuten.